



Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-16

Diarienummer:

Handläggare: Alessandro Rezaei, Kajsa Ahlström

E-post: alex.rezaei@socialnordost.goteborg.se;

kajsa.ahlstrom@socialnordost.goteborg.se

Rapportering av uppdrag ny familjecentral i Hammarkullen samt start av förstudie

Förslag till beslut

1. Socialnämnden förklarar uppdraget att se över förutsättningarna för en familjecentral i Hammarkullen slutfört.
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att inleda en förstudie tillsammans med förskoleförvaltningen för socialtjänstens lokalbehov i en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen.

Sammanfattning

Socialförvaltningen Nordost och förskoleförvaltningen har tillsammans tittat på förutsättningarna för att starta planering av en blivande familjecentral i Hammarkullen efter ett uppdrag från respektive nämnd, i samband att området ska byggas om och en vårdcentral ska etableras. En familjecentral är en samlokaliserad verksamhet som minst består av barnmorskemottagning (BMM), barnhälsovård (BVC), öppen förskola och socialtjänst med inriktning mot förebyggande arbete.

Det finns ett intresse hos alla parter, utom barnmorskemottagning, att vara samlokaliserade i Hammarkullen. Vid socialnämndens sammanträde i april 2023 bad förvaltningen om mer tid för att fortsätta utreda förutsättningarna. Nu har det öppnats möjligheter för en process framåt tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR) för samlokalisering av en familjecentralsliknande verksamhet¹ En avsiktsförklaring tecknas inom kort med en gemensam viljeinriktning och ambition att arbeta för en etablering av en verksamhet i Hammarkullen. VGR har fattat beslut om att fortsätta planerna för etablering av en vårdcentral i området och kommer i juni månad att ingå avtal om att en förstudie ska inledas. Nästa steg för Göteborgs stad är att göra detsamma för den kommunala delen av lokalerna. VGR och Göteborgs stads förstudier behöver synkroniseras i tid och gällande de delar som kommer att vara gemensamma utrymmen.

¹ Definition enligt kommande Läns-gemensamt samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamhet:

En familjecentralsliknande verksamhet är en verksamhet med samverkan mellan minst tre av basverksamheterna. Barnhälsovård och öppen förskola ska ingå i samverkan samt ytterligare minst en av de återstående basverksamheterna. Barnhälsovården ska vara samlokaliserad med minst en av de kommunala verksamheterna (öppen förskola och/eller förebyggande socialtjänst).

Bedömning ur ekonomisk dimension

En familjecentral är genom sitt erbjudande om insatser en samhällsekonomisk investering tidigt i barns liv. Att förebyggande socialtjänst finns på plats i en kommande familjecentral kommer innebära ökade kostnader för enheten samverkan och tidiga insatser, både i form av personal och i form av lokalkostnader. Socialförvaltningens kostnader för den nya lokalen utreds inom ramen för förstudien.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

En familjecentral i Hammarkullen kommer bli en tydlig väg in till stöd för alla familjer i närområdet. Familjecentralen ska utformas utefter befolkningens behov och önskemål, och kommer särskilt att gynna familjer med stora behov. I området finns en stark misstro mot socialtjänsten, men också mot flera offentliga verksamheter inklusive den öppna förskolan. Besöksstatistik från 2022 visar att öppna förskolor i nordost som är samlokaliserade med BVC i en familjecentral har högre antal besökare än övriga fristående kommunala öppna förskolor. Familjecentraler ger socialtjänsten en bred arena för att möta blivande och nyblivna föräldrar i enlighet med socialtjänstlagens uppsökande och servicebaserade arbete. Därigenom kan öppna förskolan vara en väg in till kontakten mellan vårdnadshavare och socialtjänst utifrån att det skapas en tilltro till förvaltningens personal.

Hammarkullen har utmaningar kopplat till hälsa, trygghet, segregation och kriminalitet. För att skapa en god start i livet och främja barns uppväxtvillkor är det av stor betydelse att förebyggande och främjande arbete förstärks.

Samverkan

Information har lämnats vid förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 13 juni 2023.

Bilagor

Ärendet

Socialnämnden har att ta ställning till att förklara uppdraget om att se över förutsättningar för en familjecentral i Hammarkullen som slutfört då förvaltning nu har funnit en väg framåt. Styrelsen för Närhälsan kommer i juni månad att teckna avtal om förprojektering för etablering av en vårdcentral. En process är i gång runt en gemensam avsiktsförklaring mellan Göteborgs stad och VGR gällande en gemensam ambition att starta en familjecentralsliknande verksamhet. Nästa steg för Göteborgs stad är att begära att en förstudie öppnas för att undersöka förutsättningar och kostnader för kommunens del av verksamheten.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Socialnämnden Nordost (dnr N163-0784/22) och förskolenämnden fattade i augusti 2022 respektive september 2022 likalydande beslut att ge respektive förvaltningar i uppdrag att utreda förutsättningarna för att starta en familjecentral i Hammarkullen. Uppdraget skulle genomföras i dialog med Västra Götalandsregionens berörda verksamheter och redovisas i sin helhet senast mars 2023.

Förvaltningen redovisade uppdraget i form av en rapport vid nämndsammanträdet i april 2023 och bad om ett förnyat uppdrag att fortsätta utreda förutsättningarna för en familjecentral, vilket tillstyrktes av nämnden (N163-0053/23). Rapporten visade att det finns intresse hos alla parter utom barnmorskemottagning att vara samlokaliserade i en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen. Barnmorskemottagningen uppger att de vill medverka i samverkan om de får ett uppdrag från regionen. Det finns förslag på lokal där en familjecentralsliknande verksamhet kan inrymmas. Det förslaget innebär en möjlighet till start under år 2025.

I regionens Krav och kvalitetsbok², anges att vårdgivare som är intresserad av att starta verksamhet ska ansöka om detta. Ansökan ska godkännas av politiken inom tre månader och därefter ska verksamheten starta inom senast sex månader. Detta har inneburit att Västra Götalandsregionen (VGR) inte varit beredda att gå vidare i en gemensam uppstartsprocess då de inte vetat om de kan starta och med vilken vårdgivare, offentlig eller privat.

Nu har processen och samtalen kommit längre och Styrelsen för Närhälsan har tagit beslut om att gå in i förprojektering av en vårdcentral och BVC. En process har startats för en avsiktsförklaring med en gemensam viljeinriktning och ambitionsnivå för stad och region att arbeta för en etablering av en familjecentralslikande verksamhet i Hammarkullen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att det finns intresse att starta en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen. Förvaltningen bedömer också att finns lokalmässiga förutsättningar i området för att samlokaliseras.

² Krav- och kvalitetsbok Vårdval Vårdcentral 2022/2023 (vgregion.se)

Förvaltningen har fört dialog med verksamhetsföreträdare för mödra- och barnhälsovård. I dialogerna framgår att det finns intresse för detta från alla parter. Förvaltningen har nu lyckats hitta en framkomlig väg för samverkan i en gemensam uppstartsprocess. Varje familjecentralsuppstart är unik och i detta fall är det uppstart med en vårdaktör som inte redan finns i området som ger unika förutsättningar.

Överlag ser förvaltningen att en samlokalisering skulle vara av stort värde för invånarna i Hammarkullen och stärka möjligheterna till tidiga insatser för barn och deras familjer. Samlokaliseringen skulle gynna öppna förskolan så väl som socialtjänstens uppdrag. Att nå fler familjer till en hälsofrämjande arena är av stor betydelse för folkhälsans framtida utveckling. En familjecentral stärker förskoleförvaltningens och socialförvaltningens möjligheter att i samverkan med Västra Götalandsregionen utveckla sitt kompensatoriska uppdrag.

En gemensam avsiktsförklaring, om en gemensam ambition att starta en familjecentral, planeras för påskrift av Göteborgs stad samt VGR vilket möjliggör en gemensam process framåt. Förvaltningen föreslår därför att det inleds en förstudie tillsammans med förskoleförvaltningen för socialtjänstens lokalbehov i en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen. Förskolenämnden förväntas ge förskoleförvaltningens förvaltningsdirektör i uppdrag att ge Stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att starta en förstudie vid förskolenämndens sammanträde i juni 2023.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Alessandro Rezaei
Avdelningschef